

ФЕДЕРАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ НАУКИ «КАЛМЫЦКИЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР
РОССИЙСКОЙ АКАДЕМИИ НАУК»

УСТНОЕ НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО КАЛМЫКОВ

(экспедиционные аудиоматериалы 1960–1970-х гг.
из Научного архива КалмНЦ РАН)

Элиста • 2022

НАРГ

Хальмг улсин оюни билгин зөөр	11
---	----

ДОМГУД БОЛН ТУУЖС

1. Агта хан Дондг Омб хойр хаана тускар (тууж) (Зэңгч А. Б. Анджиоров)	29
2. Арвн долата Миитр нойн (Зэңгч Н. С. Балеев)	31
3. Арта тээшин көвүнэ туск тууж (Зэңгч Б. Г. Гедеев)	33
4. Баһ Дөрвдэ нутг залдг Гегэ нойна тускин тууж (Зэңгч за- агдсмн уга)	36
5. Бор баатр, Улан баатр (Зэңгч Н. К. Тюрбеев)	48
6. Геср богд хаана тууж (Зэңгч С. С. Меклеев)	52
7. Һалдн Орв гидг көвүтэ Дондг Омб хаана тускар (Зэңгч Б. М. Найминова)	55
8. Гүмб Дорж нойна тууж (Зэңгч С. С. Меклеев)	59
9. Жамин көшэрин туск тууж (Өөт Мергнэ тускар) (Зэңгч С. С. Меклеев)	64
10. Жова Дорж болн Эмгн Овш хойр зээсңгин туск тууж (Зэңгч Н. С. Балеев)	78
11. Ижл Тең хойр һолын туск тууж (Зэңгч С. М. Пампилов)	79
12. Йовһн Мергн баатрин туск тууж (Зэңгч Б. Г. Гедеев) . . .	81
13. Көгшн нохан тускар (тууж) (Зэңгч Я. И. Борлыков)	84
14. Күмн-эмтн яһж үүдснэ тускар (Зэңгч Н. К. Тюрбеев) . . .	85
15. Күүнэ тэвсн хүв (Зэңгч А. Д. Утнасунов)	86
16. Лам болн хан һәрд шовуна тускар (Зэңгч Н. К. Тюрбеев)	91
17. Мазн баатр (Зэңгч Н. К. Тюрбеев)	94
18. Малд Мах (Зэңгч А. Б. Анджиоров)	98
19. Мань Вадр хаана тускар (тууж) (Зэңгч Б. Надбитов)	100
20. Маңһд, хасг, шеркш һурвн келн-улс яһж, кенэс һарсна тускар (домг) (Зэңгч Н. Надвидов)	110
21. Мазн баатрин тууж (Зэңгч С. С. Меклеев)	112

22. Нарни көвүн Чиңгс (Зэңгч А. Б. Анджи́ров)	115
23. Номһн күүкнэ туск домг (Зэңгч Б. М. Найми́нова)	115
24. Орс хальмг хойр ниилснэ туск тууж (С. К. Буваев)	117
25. Өнчн бичкн көвүн бурхна номд баралххар хээж йовсна тускар (тууж) (Зэңгч Я. И. Борлы́ков)	122
26. Өнчн көвүнэ тууж (Зэңгч М. Г. Дуляева)	123
27. Өөт Мергн Темн көвүндән өгсн селвгин туск тууж (Зэңгч Б. М. Найми́нова)	123
28. Өөт Мергн хан (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	126
29. Суврһ тогталһна тускар (тодлвр) (Зэңгч А. Б. Анджи́ров)	127
30. Түмн нойн 1812-гч жилэ дээнд орлцсна тускар (тодлвр) (Зэңгч Н. Надви́дов)	128
31. Увш хаана тускар (Зэңгч Я. И. Борлы́ков)	130
32. Модитн көвүнэ тускар (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	132
33. Харцх шовуна тууж (Зэңгч Б. М. Найми́нова)	133
34. Хошуда туск тууж (Зэңгч Б. В. Боктаев)	135
35. Цецн күүкнэ туск тууж (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	136
36. Цецн нертэ көвүтэ Закн гидг күн (домг) (Зэңгч Б. М. Найми́нова)	138
37. Цецн хаана тууж (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	139
38. Шагжч гидг бурхн (Зэңгч Э. Овши́нов)	143
39. Шу́лм бурхиг меклсн тууж (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	144
40. Эрнжәнэ Шольшгин туск тууж (Зэңгч А. Д. Утна́сунов)	146
41. Эрнцн Эргн баатрин тууж (Зэңгч О. Манцаев)	148
42. Эвдин нойна туск тууж (Зэңгч Н. К. Тюрбе́ев)	150

АҢ-АҢУРСНА ТУСК ТУУЛЬС

43. Алтн тоһстн тэкэ хойрин тускар (Зэңгч А. Б. Анджи́ров)	158
44. Арат чон хойрин туск тууль (Зэңгч Л. Адудов)	158
45. Арат чон хойрин тускар (Зэңгч А. Б. Анджи́ров)	158
46. Буһ болн буһ марлын тускар (Зэңгч Л. Адудов)	159
47. Темән, аю, арат, чон, арслң тавн (Зэңгч Б. М. Найми́нова)	160

48. Теңгрин аһарт йовсн шовуна өрүлг теңгсин йоралд йовсн захсна түрсн хойр яһад харһсмн (Зэңгч А. Б. Анджиrow)	163
49. Шовуна туск тууль (Зэңгч Б. М. Найминова)	166
50. Шовуна хаанд зандн аршан эс күртснэ тускар (Зэңгч А. Б. Анджиrow)	167
51. Эмгн өвгн хойр (Зэңгч Л. Адудов)	168
52. Яман, чон, хавстн хамдан бээснэ тускар (Зэңгч Б. М. Найминова)	169

БААТРЫЛГ ТУУЛЬС

53. Ах дү хурвн (Зэңгч С. К. Буваев)	172
54. Бор Улан, Хар Улан (Зэңгч Н. Ч. Убушиев)	177
55. Буурл аһан көвүн Буһсхл хар көвүн Дөнн нойн гидг тууль (Зэңгч Б. Б. Докрунов)	181
56. Ёунн наста Чилдд гидг баатр (Зэңгч А. Боджуков)	185
57. Долан миңһн адута Дава Цецн көвүн (Зэңгч Х. А. Салбиrow)	193
58. Дөрвн өөрд дөчн түмн моңһлла дээлдж һарч ирснэ туск тууль (Зэңгч М. Б. Дорджиев)	195
59. Кодэд һарсн көөрг-бөөрг сахлта Көк Наман көвүн гидг тууль (Зэңгч С-Г. Г. Очиров)	203
60. Мазн баатрин туск тууль (Зэңгч Б. У. Церенов)	212
61. Маңһдын Озн баатр (Зэңгч Б. М. Найминова)	215
62. Миитр нойн. (Зэңгч М. Лавкушов)	217
63. Нарн дор нээмн түмн адута, сар дор сай түмн адута, куучд хурвн түмн адута Намжл Улан авһа (Зэңгч Э. Бадмаев)	220
64. Нээмн зун наста Намжл Улан өвгн долан зун наста Додин Герл эмгтэ (Зэңгч Б. М. Найминова)	225
65. Сэн Сиит гидг залу (Зэңгч Б. У. Церенов)	243
66. Хан богд аавта, хатн сээхн ээжтэ Хээртэ Хар Күкл (Зэңгч Б. М. Найминова)	248

СИДТӨ ТУУЛЬС

67. Алтн Өргч хан Мөнгн Өргч хан хойр (Зэңгч Б. М. Найминова)	260
68. Данжл байна тууж (Зэңгч Б. Г. Гедеев)	266
69. Жижларам шулм күүкн (Зэңгч Ц. Санджиева)	268
70. Күмн юмна кел меддг залу (Зэңгч Н. К. Тюрбеев)	275
71. Күн шовун, аңгин медснэ тууль (Зэңгч А. Боджуков)	277
72. Меклэ дүрстэ көвүтэ эмгн өвгн хойр (Зэңгч Х. А. Салби-ков)	285
73. Өнчн Ыанц баатрин туск тууль (Зэңгч Б. М. Найминова)	290
74. Өнчн көвүн (Зэңгч С. Ш. Бутаев)	296
75. Хамг эмтнэ кел меддг залу күн (Зэңгч Б. М. Найминова)	298
76. Хойр көвүтэ угатя залу нег байнд заргдж йовсна тускар (Зэңгч Б. М. Найминова)	300
77. Хулхач һурвн залу (юмна кел меддг залу) (Зэңгч С. Ш. Бутаев)	312
78. Хулхач һурвн залу (Зэңгч С. Ш. Бутаев)	316
79. Чикнэ дүңгэ көвүн (Зэңгч Х. А. Салбииков)	319

БЭӨЦИН ТУУЛЬС

80. Авн шивл (Зэңгч А. Боджуков)	324
81. Амн сән һурвн үг (Зэңгч Н. Надвидов)	331
82. Арвн йистэ Йистр-Бистр гидг көвүнэ туск тууль (Зэңгч М. Г. Дуляева)	334
83. Байн күүнэ Арвн Долат гидг көвүн (Зэңгч Б. М. Найминова)	335
84. Бөк Паль (Зэңгч А. Боджуков)	338
85. Ах-дү хойр мергн көвүнэ туск тууль (дун). (Зэңгч Б. М. Найминова)	340
86. Ыахан толһа белгч (Зэңгч С.-Г. Г. Очиров)	341
87. Һурвн көвүтэ өвгн (Зэңгч М. Дуляева)	344
88. Һурвн күүкнэ тускар (Зэңгч Б. М. Найминова)	345

89. Далн улан үкртэ, дардһр улан царта өвгн эмгн хойр (Зэңгч Х. Салбииков)	349
90. Дээвн хан гидг тууль (Зэңгч С. Кокуев)	352
91. Долан һуульһнч (Зэңгч А. Д. Утнасунов)	355
92. Долан хожһр, нег түжгр (А. Д. Утнасунов)	357
93. Долан хожһр, нег түжгр (Зэңгч Н. С. Балеев)	360
94. Зарһин алтн ширэ (Зэңгч Н. С. Балеев)	364
95. Залху көвүн (Зэңгч К. Монтиков)	366
96. Ик байн күн (Зэңгч Б. М. Найминова)	370
97. Илвһэ байн Заһрһа байн хойр (Зэңгч Н. Бадма-Халгаев)	371
98. Көвүн күүкн хойрта эмгн өвгн хойр (Зэңгч Б. Б. Докрунов)	376
99. Нарн Арслң хан Сар Арслң дүүтэ (Зэңгч Н. С. Балеев)	379
100. Нег эктэ өнчн көвүн (Зэңгч С. Ш. Бутаев)	383
101. Нойна туск тууль. (Зэңгч Б. М. Найминова)	387
102. Олн әмтн цуһар меддг олн жилд угатя йовсн Очр-Һәрә (Зэңгч Б. М. Найминова)	388
103. Өнчн залу гергн хойр (Зэңгч К. Монтиков)	390
104. Өнчн көвүн (зарц) (Зэңгч А. Д. Утнасунов)	392
105. Өтлг өвгн (Зэңгч Х. А. Салбииков)	396
106. Тавн тө сахлта Бәрм өвгн (Зэңгч Н. С. Балеев)	398
107. Тавн тө сахлта нег тө өвгн (Зэңгч Б. М. Найминова)	402
108. Тавн ямата, ташхн шар күүктэ, улагч үкртэ, хар нохата өвгн эмгн хойр (Зэңгч Б. М. Найминова)	405
109. Тоолврта күүкн (Зэңгч Д. Надбитов)	407
110. Үгин үлгүр (Зэңгч Б. М. Найминова)	409
111. Үксн күүнлэ жирһсн күүкн (Зэңгч Н. Б. Эдляева)	411
112. Цецн күүкнэ тускар (Зэңгч Н. С. Балеев)	413
113. Эрән Сән Эдг (Зэңгч Б. Б. Докрунов)	416
114. Хаана зарцар бәәсн ик байн күүнэ көвүнэ тускар (Зэңгч Б. М. Найминова)	419
115. Харһсн улсан алад йовдг нег залу күн (Зэңгч Б. М. Найминова)	426

116. Хотын му, малын му хот авч ирснэ тускар (Зэнгч заагдсмн уга)	428
117. Шарин көвүн Мөрн Төр (Зэнгч Б. М. Найминова)	430

ДАЛН ХОЙР ХУДЛ

118. Далн хойр худл (Зэнгч О. Э. Болдырев)	434
119. Далн хойр худл (Зэнгч Шовгорова)	440

Дахуль

Зэнгчнр	450
Домгуд болн туужс	452
Аң-аһурсна туск туульс	455
Баатрлыг туульс	456
Сидтэ туульс	457
Бээцин туульс	459
Далн хойр худл	462
Толь	463
Эн дегтрт орулгдсн кезэңк туужст, туульст, домгудт харһсн нерд	468
Эн дегтрт орулгдсн һазр-усна нерд	473